

Проф. др Слободанка Гашић Павишић

КОМЕНТАРИ У ВЕЗИ СА СТРАТЕГИЈОМ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА У СРБИЈИ ДО 2030 ГОДИНЕ

1. Назив документа би требало да гласи *Стратегија за развој **система** образовања и васпитања* или *Стратегија за развој образовања* (као што је то било у документу за период до 2020), будући да је васпитање и ванинституционални процес ((породично васпитање , пре свега), за који се ташко може планирати стартегија, а у самом предложеном документу то није ни садржано. С друге стране, кроз сам текст документа се често говори само о образовању , а не и о васпитању (стр. 13, 14, напр.)
2. Није разјашњено планирано увођење **обавезног** средњег образовања – наводи се да је планирано за трогодишње стручне школе и гимназије – треба образложити зашто и како ће се то спровести.
3. (стр.31) Ако је основно образовање обавезно, онда зашто је будући циљ **повећање** обухвата овим нивоом образовања, а да се не наводи који су узроци непотпуног обухвата и којим мерама ће се то спречити.
4. Пошто се у показатељима постигнутих циљева у великој мери ослања на спољашње вредновање школа, треба преиспитати валидност методологије овог вредновања.
5. Било пожељно образложити како ће увођење државне онлајн основне школе и гимназије допринети повећању обухвата, релевантности и ефикасности образовања.
6. У документу се не помиње улога стручних сарадника (педагога, психолога, дефектолога) у васпитно-образовним установама.
7. У опису стања не наводи се да ученици 4. разреда основне школе у Србији постижу резултате изнад просека скале на међународном тестирању ТИМСС 2011, 2015, 2019 али се наводе лоши резултати на ПИСА тестирању. Такође, у циљевима требало би планирати да се смањи на минимум број ученика који на ТИМСС тестирању не постижу ни најнижи ниво скале.
8. Занемарено је развијање стваралаштав ученика и уметничко васпитање.
9. Треба планирати примену програма, активности и мера **за развијање позитивног** (просоцијалног) понашања ученика (солидарност, спремност за помагање, брига о другоме, емпатија) , јер то је пут ка превенцији негативних облика понашања, па и насиља.